Lietas Nr. C07073215

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē, 2015.gada 21.oktobrī

Aizkraukles rajona tiesa

tiesnese J.Bebriša izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 29.jūlijā /pers. A/ (turpmāk – prasītāja) cēlusi Aizkraukles rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētāja) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar Mazzalves pagasttiesas 2004.gada 14.septembra lēmumu /pers. C/ nodibināta aizbildnība un par aizbildni iecelta /pers. A/. Ar Aizkraukles rajona tiesas 2005.gada 30.augusta spriedumu lietā Nr.C07041005 /pers. B/ atņemtas aizgādības tiesības. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas /pers. B/ uzturlīdzekļus bērna /pers. C/ uzturam 108 EUR mēnesī līdz bērna pilngadības sasniegšanai, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 1.pantu, 28.panta otro daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja nevēlas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Rakstveida paskaidrojumu par celto prasību atbildētāja tiesā nav iesniegusi. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka - ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

No lietas materiāliem redzams, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu 2015.gada 3.augustā prasītājai un atbildētājai ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, pusēm ir nosūtīta informācija par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim *(lietas 13.-14. lapa)*.

Ar Aizkraukles rajona tiesas tiesneses J.Bebrišas 2015.gada 7.septembra lēmumu civillietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā 2015.gada 21.oktobrī. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu 2015.gada 7.septembrī pusēm ir nosūtīts paziņojums par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā *(lietas 19.-20.lapa)*.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa paredz, ka tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Tiesas paziņojumi atbildētājai nosūtīti saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu uz prasības pieteikumā norādīto adresi, kas ir viņas deklarētā dzīvesvietas adrese *(lietas 24.lapa)*. Papildu adrese atbildētājai nav deklarēta, kā arī nav tiesai norādīta cita adrese saziņai ar tiesu. Tiesas dokumenti atbildētājai nosūtīti Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā paredzētajā kārtībā, un atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3.punktam uzskatāms, ka tiesas dokumenti izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

1999.gada 29.jūnijā dzimis /pers. C/, bērna māte ir /pers. B/ *(lietas 8.lapa)*.

Ar Mazzalves pagasttiesas 2004.gada 14.septembra lēmumu Nr.1-6/45 /pers. C/ nodibināta aizbildnība un par aizbildni iecelta /pers. A/ *(lietas 9.lapa)*. No Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamās informācijas redzams, ka ar Aizkraukles rajona tiesas 2005.gada 30.augusta spriedumu lietā Nr.C07041005 /pers. B/ atņemtas aizgādības tiesības.

No prasības pieteikumā norādītā izriet, ka atbildētāja nesniedz materiālu palīdzību bērna uzturēšanā. Iebildumi šim apgalvojumam un pierādījumi pretējam tiesā nav iesniegti.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība. Šī likuma 10.pants paredz bērna tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību, katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Savukārt minētā panta otrā daļa nosaka, ka pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Saskaņā ar Civillikuma 252.pantu aizbildņi atvieto saviem

aizbilstamajiem vecākus. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka valstī noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz 7 gadu vecumam ir 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Minimālā darba alga 2015.gadā ir 360 EUR mēnesī. Līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem bērniem līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai ir 90 EUR, savukārt bērnam no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai uzturlīdzekļu apmērs ir 108 EUR apmērā.

Tā kā prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā, līdz ar to tiesa nevērtē atbildētājas spējas un finansiālās iespējas tos maksāt. Uzturlīdzekļus minimālajā apmērā saviem bērniem ir jāspēj nodrošināt katram vecākam, neatkarīgi no vecāka mantas stāvokļa un spējām uzturēt bērnu. Vecāku pienākums apgādāt nepilngadīgu bērnu ir absolūts, un bērnam ir jānodrošina iespēja saņemt pienācīgu uzturu, medicīnisko aprūpi, mājokli, attīstīt savas fiziskās un intelektuālās spējas atbilstoši savam vecumam un interesēm.

Tiesa atzīst, ka no atbildētājas /pers. B/ piedzenami uzturlīdzekļi bērna /pers. C/ uzturam valstī noteiktajā minimālajā apmērā, t.i., 108 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas par laiku, kamēr /pers. A/ veiks aizbildņa pienākumus. Tas nozīmē, ka, palielinoties valstī noteiktajai minimālajai darba algai, attiecīgi palielinās uzturlīdzekļu apmērs.

Prasītāja lūgusi piedzīt uzturlīdzekļus no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas – 2015.gada 29.jūlija. Civilprocesa likuma 1.pants paredz, ka katrai fiziskai un juridiskai personai ir tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā. Dotajā gadījumā prasītāja ir vērsusies savu aizskarto tiesību aizsardzībai tiesā ar prasības pieteikumu 2015.gada 29.jūlijā, un, ņemot vērā judikatūru (Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr.SKC-556), uzturlīdzekļi piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas – 2015.gada 29.jūlija, kā to ir lūgusi prasītāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas. Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētājas valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva, kas nosakāma saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu. Tā kā uzturlīdzekļu gada maksājumu summa ir 1296 EUR, EUR (108 EUR x 12 mēneši), maksājamās valsts nodevas apmērs ir 194,40 EUR (15% no 1296 EUR). Turklāt no atbildētājas piedzenami izdevumi, kas saistīti ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu to faktiskajā apmērā - 4,17 EUR *(lietas 2.lapa).*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka sprieduma labprātīgas izpildes termiņu, kas nedrīkst būt garāks par desmit dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Tiesa atzīst, ka atbildētājai daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu, 42.panta pirmo daļu, 189., 190., 193.pantu, 204.[1] pantu, 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt pilnīgi.

Sākot no 2015.gada 29.jūlija piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus 1999.gada 29.jūnijā dzimušā dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 108 EUR (viens simts astoņus *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas par laiku, kamēr /pers. A/ veiks aizbildņa pienākumus.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 194,40 EUR (viens simts deviņdesmit četrus *euro* 40 centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,17 EUR (četrus *euro* 17 centus).

Noteikt /pers. B/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas 2015.gada 21.oktobra, apelācijas sūdzību iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Tiesnese J. Bebriša